

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА РЕПУБЛИКА СРПСКА МИНИСТАРСТВО ПОЛЬОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД БАЊА ЛУКА

Мјесечни агрометеоролошки билтен

НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ У ОКТОБРУ

Октобар 2019. на подручју Републике Српске било је знатно топлије од вишегодишњег просјека, а доспјеле падавине су биле мање од просјечних вриједности у свим крајевима.

*

Временске прилике у октобру, уз повремене прекиде због појаве кише и пљускова, углавном су омогућавали обављање предвиђених пољопривредних радова

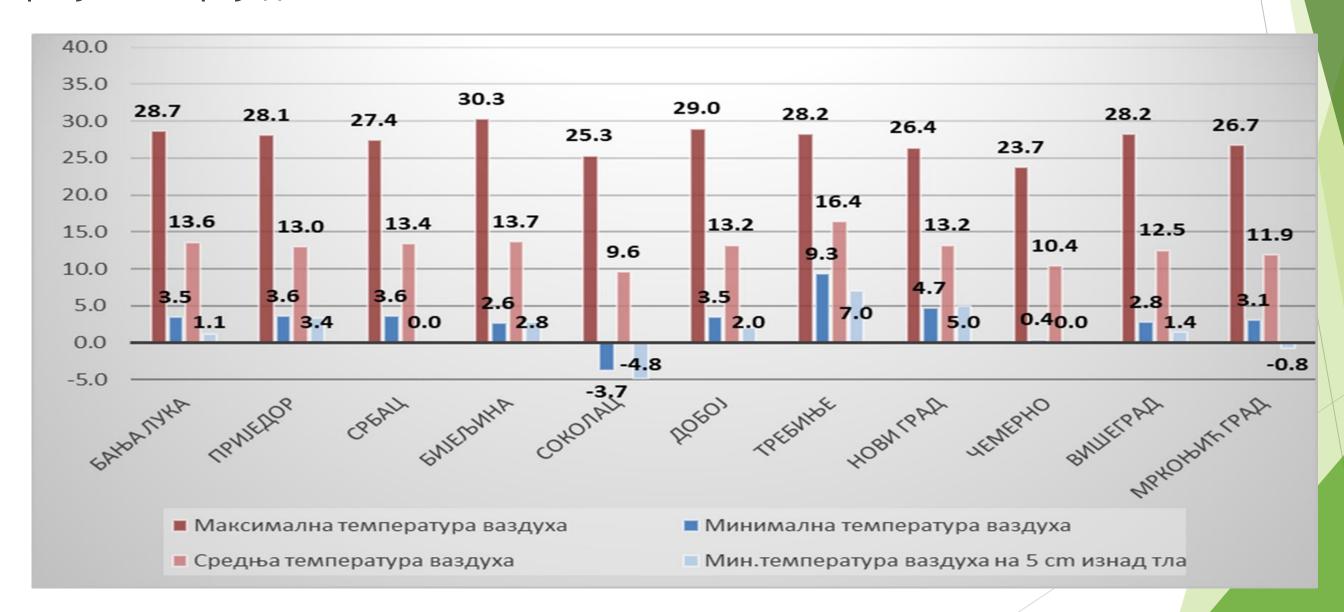
октобар 2019	Температуре ваздуха			Количина падавина		Температура земљишта на 5 cm		Температура земљишта на 20 cm		Влажност ваздуха %		Инсолација	
Станице	Макс.	Мин.	Сред.	Мин. 5cm	R mm	BCcm	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	h
Бања Лука	28.7	3.5	13.6	1.1	23.7	-	25.0	9.2	24.5	10.8	99	25	200.2
Приједор	28.1	3.6	13.0	3.4	40.9	-	20.8	10.5	19.6	12.6	95	67	157.9
Србац	27.4	3.6	13.4	-	25.5	-	-	-	-	-	83	64	-
Бијељина	30.3	2.6	13.7	2.8	27.6	-	22.8	8.0	18.5	12.2	89	69	189.7
Соколац	25.3	-3.7	9.6	-4.8	31.7	-	18.1	7.2	16.5	9.5	98	21	218.7
Добој	29.0	3.5	13.2	2.0	32.5	-	22.7	9.6	20.5	12.2	98	21	181.9
Требиње	28.2	9.3	16.4	7.0	49.8	-	-	-	-	-	98	37	-
Нови Град	26.4	4.7	13.2	5.0	41.7	-	-	-	-	-	95	42	-
Чемерно	23.7	0.4	10.4	-	44.0	-	-	-	-	-	100	29	228.4
Вишеград	28.2	2.8	12.5	1.4	26.0	-	-	-	-	-	90	51	-
Мркоњић Град	26.7	3.1	11.9	-0.8	23.4	-	18.6	9.2	17.4	10.8	95	24	172.0

Табела 1 - Преглед метеоролошких података за најважније станице за октобар 2019. године

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У ОКТОБРУ

- Средња мјесечна температура ваздуха кретала се од 9,3 у Калиновику; 9,6 у Сокоцу до 16,4⁰С у Требињу. Одступања средње температуре од просјечних вриједности кретала се од +0,4 у Билећи до +2,9⁰С у Хан Пијеску.
- Током већег дијела мјесеца у већини мјеста максималне дневне температуре ва<mark>здуха су</mark> биле доста изнад вишегодишњег просјека, док су се минималне кретале у <mark>оквиру</mark> просјечних вриједности.

Највише дневне температуре у већини мјеста забиљежене су (1. 22. и 27. октобра), а максималне су измјерене у Бијељини 30; Бањој Луци, Зворнику, Добоју и Рибнику 29°C, док су у планинским предјелима имале вриједности између 24 и 26°C.

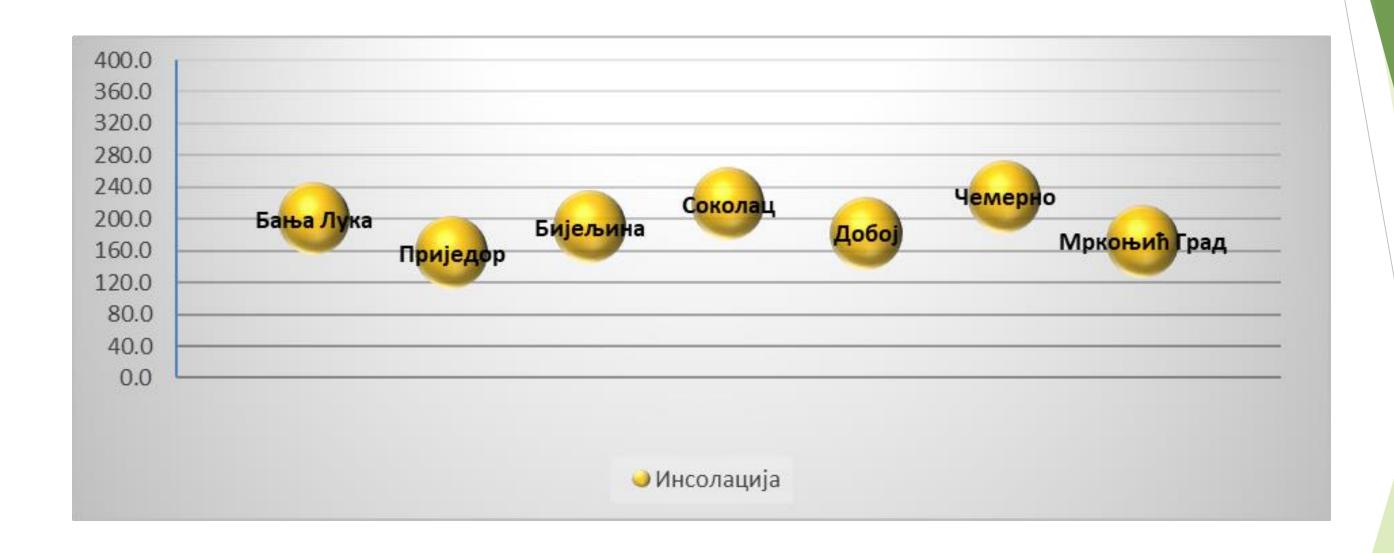

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У ОКТОБРУ

- Ниже температуре од просјечних забиљежене су током прве декаде и крајем мјесеца.
- Минималне мјесечне температуре ваздуха у већини мјестима забиљежене су (27. и 28. октобра), а најниже јутарње су измјерене у Рибники -1; Калиновику -2 и Сокоцу -4°C.
- У пољопривредним крајевима минималне температуре су имале вриједности око 4, на југу до 9°C.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У ОКТОБРУ

Слика 2 - Инсолација (h) за октобар 2019.године

 Инсолација у септембру имала је уједначене вриједности на свим станицама мјерења.

ПАДАВИНЕ

- Током већег дијела октобра било је суво вријеме.
- Падавине су забиљежене само средином прве, почетком друге и крајем треће декаде мјесеца биле су знатно мање од просјечних вриједности.

 Доспјеле падавине су углавном биле пљусковитог и локалног карактера.

ПАДАВИНЕ

- ► Највише воденог талога у октобру измјерено је у Билећи 79; Градишци 52; Требињу 50; Хан Пијеску 47, док је најмање кише пало у Рибнику 19l/m2.
- ► Највећу количина падавина током прве декаде октобра мјери Билећа 78, друге Нови Град 11, а треће Градишка 52 l/m2.

УСЛОВИ ВЛАЖНОСТИ

25.11.2019.	СПИ -1	СПИ-2	СПИ-3	СПИ-6	СПИ-12
Бања Лука	-1.14	-0.87	-1.09	0.13	-0.41
Нови Град	-1.17	-0.23	-0.58	0.93	0.48
Рибник	-1.98	-1.49	-1.54	-0.39	-0.28
Приједор	-0.79	-2.08	-1.76	-0.38	-0.45
Мркоњић Град	-1.46	-0.93	-0.40	0.35	0.08
Добој	-0.80	-0.94	-1.02	0.05	0.19
Бијељина	-0.57	-0.48	-0.87	-0.02	-0.16
Соколац	-0.77	-1.48	-1.02	-0.41	-0.35
Вишеград	-1.46	-2.16	-1.51	-0.93	-0.87
Билећа	-0.89	-1.29	-1.35	-0.03	-0.44
Требиње	-1.33	-2.71	-3.00	-0.60	-1.08

Слика 4 - СПИ индекс за октобар 2019 .године

Легенда:

Услови влажности	Вриједност СПИ
Изузетна суша	СПИ<=-2.326
Екстремна суша	-2.326<СПИ<=-1.645
Јака суша	-1.645<СПИ<=-1.282
Умјерена суша	-1.282<СПИ<=-0.935
Сушно	-0.935<СПИ<=-0.524
Нормални услови влажности	-0.524<СПИ<=0.524
Мало повећана влажност	0.524<СПИ<=0.935
Умјерено повећана влажност	0.935<СПИ<=1.282
Јако влажно	1.282<СПИ<=1.645
Екстремно влажно	1.645<СПИ<=2.326
Изузетно влажно	СПИ>=2.326

УСЛОВИ ВЛАЖНОСТИ

- ▶ Због слабијег прилива падавина у десетом мјесецу и високих температура ваздуха, залихе влаге у земљишту су у већини крајева Српске биле скоро на минимуму, па су у наредном периоду потребне нове падавине, како би се обезбиједили оптимални услови за клијање, ницање и почетне фазе развоја озимих усјева.
- > Због доста сувог земљишта била је отежана обрада и припрема земљишта за за сјетву озимих усјева.

УСЛОВИ ЗА ПОЈАВУ И ШИРЕЊЕ БОЛЕСТИ

Слика 5 - Дезинфекција

Код воћарских култура током јесени треба урадити јесењи третман (дезинфекцију), када опадне око 70% лисне масе због смањења инфективног потенцијала патогена проузроковача сушења цвјетова и гранчица, шупљикавост листа код коштичавог воћа и других биљних болести.

АКТИВНОСТИ ИНСЕКАТА

Слика 6- Гусјеница репичине лисне осе

- Топло и углавном суво вријеме током октобра повољно је утицало на активност инсеката штеточина, као што су: гусјеница репичине лисне осе, лисне ваши и цикаде на усјевима озиме пшенице и јечма.
- ▶ Поред ове заштите потребно је и млада стабла воћа заштитити од глодара и зечева, који својом исхраном могу направити велике штете.

ПОЉОПРИВРЕДНИ РАДОВИ

Временске прилике у октобру уз повремене прекиде због појаве кише и пљускова били су повољни за обављање предвиђених пољопривредних радова: берба кукуруза, воћа, грожђа и поврћа, као и други актуелни пољопривредни радови.

У Израдили:

Дејан Супић, руководилац Одсјека за агрометеорологију Инес Ђурић, виши стручни сарадник за агрометеорологију